

Fravænningsdiarre (E coli).

Definition:

Vandig diarre blandt grise i perioden typisk fra 3-5 dage efter fravæning. Diarreen ledsages af øget dødelighed præget af akutte dødsfald med markant dehydrerede dyr i god foderstand, eller generel misvækst med øget antal efternølere og dårlig mavesundhed blandt ungsvin.

Diagnose:

1: Klinik: Vandig diarre. Dehydrering.

2: Obduktion (helst minimum 3-5 grise): Dehydrering (indsunkne øjne), normalt spækklag, ofte fyldt ventrikel, slappe væskefyldte tyndtarme.

3: Laboratorieundersøgelse: Dyrkning og resistensbestemmelse på min. 3-5 prøver. Enten rektalsvaberprøver eller bedre dyrkning af tarmindehold fra den tungeformede lap (ileum/jejunum).

Rådgivning:

Fravænningsdiarre kan deles i to former:

1: Specifik infektion: Ved vurdering af laboratoriesvar fra 3-5 prøver findes samme coli-stamme i alle prøver, dvs dyrene er ramt af en og samme stamme, hvorfor infektionen kan karakteriseres som specifik og forhold vedr. management kan have mindre betydning.

2: Uspecifik infektion (den mest almindelige): Ved vurdering af laboratoriesvar fra 3-5 prøver findes forskellige coli-stammer, dvs dyrene godt nok er ramt af en coliinfektion, men fundet af flere stammer viser at udefra kommende påvirkninger af dyrene er den udløsende faktor og forhold vedr. management har den afgørende betydning.

På ovenstående baggrund opstilles en handlingsplan, der medtager de relevante fokusområder.

Handlingsplan:

Specifik infektion: Behandling med egnet antibiotikum gennemføres i 1-3 dage gennem foder eller drikkevand suppleret med injektionsbehandling af de svageste dyr. Ofte vil behandling af de næste hold være nødvendig, startende et døgn før udbruddet kom i det angrebne hold. Denne behandling fastholdes til alle hold i en periode på maksimalt to måneder, hvorefter det vurderes om fortsat behandling er nødvendig.

Uspecifik infektion: Behandling med egnet antibiotikum gennemføres i 1-3 dage gennem foder eller drikkevand suppleret med injektionsbehandling af de svageste dyr. Alle forhold vedrørende management gennemgås og rettes så fortsat behov for behandling minimeres.

Fokusområder:

1. Fodersammensætning: Undgå/minimer anvendelse af raps-, solsikke- og sojaprotein. Hovedkilderne til protein bør være fiske- og mælkeprodukter. Strukturkilder er nødvendige (foder/strøelse).
2. Fodringsteknik: Grisene må ikke have mulighed for at foræde sig. Ædeplads til alle ved restriktiv fodring, kun melfoder, ikke pelleteret foder.
3. Fodertildeling: Restriktiv fodring de første 6-8 dage efter fravæning.
4. Vandtildeling: Fri adgang til friskt drikkevand af rene trug/drikkekopper. Det er vigtigt at grisene har et synligt vandspejl at gå efter i perioden umiddelbart efter fravæning.
5. Temperatur: Grisene skal have et hvileareal (overdækning mv) hvor der i et tørt og trækfrit miljø er en temperatur på ca. 28 grader (temperaturkrav kan kun afviges ved store mængder halm). Stalden skal være tør og gennemvarm ved indsættelse af dyr.
6. Ventilation: Den nødvendige tilførsel af varme skal etableres så stalden kan holdes tør og luftudskiftningen sikres. Anlægget skal indrettes/justeres så koldluftnedslag ikke sker. Overdækning og vindbrædt (tidl. halmbrædt) skal bringes i orden så træk ikke forekommer.

7. Vask og desinfektion: Vask af stierne gennemføres kun såfremt stien kan tørres helt før indsættelse af nye dyr. Er dette ikke muligt renses stien grundigt mekanisk og kalkes før indsættelse af nye dyr. Vandbaserede desinfektionsmidler virker kun ved brug i en tør sti og de har ingen effekt såfremt de anvendes straks efter vask (i fugtig sti).
8. Fravænningsvægt: Grise under 6 kg bør ikke fravænnes men i stedet samles hos en ammesø og gives 1-2 ugers længere diegivningstid.

Opfølgning:

Handlingsplan gennemgås og tilrettes efter behov.

Gennemførelse af handlingsplan følges.

Effekt af handlingsplan følges. Resistensundersøgelser af colibakterier vil sjældent være valide i mere end to måneder hvorfor de løbende skal gentages ved fortsatte problemer.